

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه		بسمه تعالی	
معاونت آموزش		امتحانات ارتقایی - شهریور ماه ۱۳۹۲	
اداره ارزشیابی و امتحانات		پایه :	۴
کمیسیون طرح سؤال		تاریخ :	۴
نام کتاب: سیره پیشوایان، از زندگانی امام محمد باقر (علیه السلام) تا زندگی امام هادی (علیه السلام)		تاریخ :	۱۰:۳۰
لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)			

تستی

- حسن بصری مؤسس مکتب فلسفی بصره، از شاگردان بود. ج ۳۵۲
 - امام باقر (علیه السلام) ☐
 - امام کاظم (علیه السلام) ☐
 - امام صادق (علیه السلام) ☒
 - امام جواد (علیه السلام) ☐
- عباسیان برای تحریک مردم علیه امویان بیشتر از چه عواملی استفاده می کردند؟ ج ۳۸۲
 - تحقیر موالی توسط امویان - اوضاع آشفته جامعه ☐
 - مظلومیت خاندان پیامبر - اوضاع آشفته جامعه ☐
 - تحقیر موالی توسط امویان - مظلومیت خاندان پیامبر ☒
 - میگساری - یکسان بودن نظام موروثی ☐
- «شهید فخر» لقب چه کسی بود؟ د ۴۲۶
 - حسین بن زید ☐
 - یحیی بن عبد الله ☐
 - یحیی بن فخر ☐
 - حسین بن علی ☒
- در زمان امامت حضرت جواد (علیه السلام) کدام فرقه رواج داشته و مورد حمایت حکومت بود؟
 - مجلسه ☐
 - معتزله ☒
 - جبریه ☐
 - مرجئه ☐

تشریحی

- هشام برای بی اثر ساختن موفقیت امام باقر (علیه السلام) در مناظره با اسقف مسیحیان چه کرد؟ ۳۴۴

به ایشان تهمت زدند و امام را به گرایش داشتن به مسیحیت متهم کردند.
- عمر بن عبد العزیز پس از استقرار حکومت خود، برای مبارزه با فساد و تبعیض چه اقداماتی کرد؟ (دو مورد) ۳۱۵-۳۱۶
 - اسبها و مرکبهای دربار خلافت را به مزایده علنی گذاشت و پول آنها را به بیت المال برگرداند ۲. به همسرش دستور داد تمام جواهرات و اموال و هدایایی که پدر و برادرانش از بیت المال به وی بخشیده بودند به بیت المال برگرداند ۳. تمام اموال و دارایی سلیمان بن عبد الملك را فروخت و پول آن را به بیت المال برگردانید ۴. به بنی امیه و عموزادگان خود دستور داد که اموال عمومی را که تصاحب کرده اند به بیت المال پس بدهند ۵. کلیه اموالی را که بنی امیه بزور از مردم گرفته بودند به صاحبان آنها تحویل داد.
- انگیزه سیاسی خلفا در خصوص منع از کتابت حدیث چه بود؟ ۳۲۹

از بین بردن امتیاز بزرگی را که آن روزها نصیب امیر مؤمنان بود چون آن حضرت در زمان حیات پیامبر اکرم کتابهایی تألیف نموده بود که در آنها احادیث پیامبر و حقایق از آن حضرت در ابواب مختلف آموخته بود، گرد آورده بود.
- دو مورد از اشکالات امام صادق (علیه السلام) بر ابوحنیفه درباره عمل به قیاس، را بیان کنید. ۳۶۴
 - با این که به ظاهر کشتن مهم تر از زنا می باشد ولی برای کشتن دو شاهد لازم است ولی برای اثبات زنا چهار شاهد ۲. با این که ظاهر بول کثیف تر از منی است ولی خداوند در مورد بول امر به وضو کرده ولی در مورد منی امر به غسل کرده است ۳. با این که ظاهر نماز مهم تر از روزه است ولی قضای روزه بر حائض واجب است ولی قضای نماز بر او واجب نیست ۴. با این که به ظاهر زن ضعیف تر از مرد است ولی مرد با این حال بیشتر از زن ارث می برد ۵. حد سرقت ده درهم قطع دست می باشد در صورتی که اگر کسی دست دیگری را قطع بکند دیه آن پانصد درهم است. آیا این با قیاس سازگاری دارد؟!

۵. أ. امام صادق (علیه السلام) در وصیت نامه خود، چه کسانی را به عنوان وصی خود برگزیده بود؟ ب. دلیل این وصیت امام چه بود؟ ۴۱۵-۴۱۴
- أ. ۱. خلیفه وقت، منصور دوانقی ۲. محمد بن سلیمان (فرماندار مدینه) ۳. عبد الله بن جعفر بن محمد (برادر بزرگ امام کاظم) ۴. موسی بن جعفر ۵. حمیده (همسر آن حضرت). ب. دلیل: این وصیتنامه یک حرکت سیاسی بود برای حفظ جان پیشوای هفتم امام کاظم (علیه السلام).
۶. أ. بنی عباس از انتساب خود به خاندان رسالت چه بهره برداری تبلیغاتی می نمودند؟ ب. چرا این حربۀ تبلیغاتی مؤثر نبود؟ ۴۳۰
- أ. از این انتساب می خواستند خود را وارث خلافت معرفی کنند. ب. عدم تأثیر این حربۀ دو دلیل داشت: ۱. در موضع خلافت، مسأله وراثت مطرح نیست ۲. بر فرض دخالت وراثت فرزندان علی (علیه السلام) بر دیگران مقدم بودند زیرا قرابت نزدیک تری به پیامبر دارند.
۷. أ. هدف امام کاظم (علیه السلام) از تشویق علی بن یقطین به تصدی منصب وزارت چه بود؟ ب. امام چه (علیه السلام) اموری را برای ایشان تضمین نمود؟ ۴۵۲
- أ. هدف امام، حفظ جان و مال و حقوق شیعیان و کمک به نهضت سرّی آنان بود. ب. امام برای علی بن یقطین تضمین نمودند که: ۱. به دست دشمن کشته نشوند ۲. تهی دست نگردد ۳. زندانی نشود.
۸. دلایل امام رضا (علیه السلام) برای پذیرفتن ولایت عهدی مأمون چه بود؟ ۴۹۱-۴۹۰
- أ. ۱. حفظ جان خود و شیعیان و هواخواهان ۲. نیل به مقام ولایت عهدی یک اعتراف ضمنی از سوی عباسیان بر این مطلب که علویان در حکومت سهم شایسته ای دارند ۳. این که مردم خاندان پیامبر را در صحنه سیاست حاضر بیابند و گمان نکنند که ایشان فقط علما و فقهای هستند ۴. این که امام در ایام ولایت عهدی چهره واقعی مأمون را به همه بشناساند.
۹. چرا در روایات، از امام جواد (علیه السلام) به مولود پر خیر و برکت یاد شده است؟ ۵۳۱
- حضرت در تعیین جانشین خود با مشکلاتی رو برو بوده، زیرا از یک سو واقفیه امامت امام رضا (علیه السلام) را انکار کردند و از سوی دیگر امام رضا تا ۴۷ سالگی دارای فرزند نشده بود و تولد امام جواد (علیه السلام) این مشکلات را حل نمود.